

Балалар мен жасөспірімдерге арналған туризм нұсқаулығы

• Балалар мен жасөспірімдерге арналған туризм нұсқаулығы

1. Кіріспе -2
2. Жеке туристік құралдар –3
3. Туристердің топтық құралдары - 4
4. Рюкзакқа құралдарды орналастыру-5
5. Жорықтағы қозғалу ережелері -6
6. Шатыр құру -7
7. Алау жағу ережесі -8
8. Гигиеналық тазалық ережелері -9
9. Дәрігерге дейінгі көмек ережесі - 10
10. Нормативті құжаттар -11

Жинақтаған : ОБМЖТО туризм нұсқаушысы Тегісбай Мұстафа

Ақтау, 2019 жыл

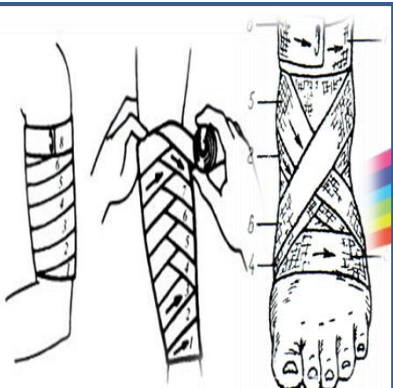
Кіріспе

- Қазіргі Қазақстанның тамаша ерекшеліктерінің бірі ішкі және сыртқы туризмді дамытуды мойындауы еліміздің әлеуметтік –экономикалық көтерілуінің ең маңыздылығы сол дүниежүзінің ең дамыған мемлекеттерінің қатарына енуі.
- Бұл тақырыптың ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаевтің Қазақстан халқына жолдаған Жолдаулары мен басқа да сөйлеген сөздерінде үнемі айтылуда. «Нұрлы жол – болашаққа бастар жол» Жолдауында да елімізде туризм индустриясын дамытудың маңыздылығына тағы да тоқталады.
- Қазір осы тапсырмаларды жүзеге асыру барысында республикада аталған сфераның қызметін жан-жақты дамытуға байланысты бағдарламалар мен тұжырымдамаларды жасау, осы жоспарлардың жүзеге асырылуы үшін қаржы көздерін қарастыру, оның жолдарын, түрлерін, әдістерін анықтау.
- Жинақтың мақсаты: облыстағы балалар мен жасөспірімдерді туризм және өлкетану бағытымен таныстыру.

Нормативті құжаттар

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 16 қазандағы № 958 Қаулысы
- Қазақстан Республикасында балалар-жасөспірімдер туризмін дамытудың 2015-2018 жылдарға арналған тұжырымдамалық тәсілдері
- Н.Ә.Назарбаевтің болашаққа бағдар «Рухани жаңғыру» мақаласы
- Дүние жүзінің балалар туризмінің даму тарихы туралы жалпы түсінік. Қазақстан Республикасындағы туризмнің бастамасы туралы тарихи мәліметтер.
- «Туристік маршруттар мен соқпақтардың мемлекеттік тізілімінен үзінді» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартын бекіту туралы

Нұсқаулық №8

Дәрігерге дейінгі көмек ережесі

Әр түрлі жорықтағы жарақаттар кезінде танудың түрлері қолданылады: 1-айналмалы, спиральді-2, крест тәрізді-3.

Кез - келген жағдайда алғашқы көмек әдістері:

зардап шеккен адамға және көмек көрсетуші өзінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету керек; адам денсаулығына төнген қауіптен арылу;

зардап шеккен адамға тән жағынан ғана емес, рухани жағынан да көмек беру;

барлық шарттарды ескере отырып, жағдай ұшыққан кезде қиындықтармен күресу; зардап шеккен адамның жазылуын қамтамасыз ету.

Алғашқы медициналық көмек көрсетудің үш кезеңі:

I-кезең - зардап шеккен адамға көмек көрсетуді ұйымдастыру (жағдайды анықтау, залал келтірген затты алып тастау, зардап шеккен адамға көмек көрсетуге ыңғайлы жерді қарастыру қажет). Кезекті көмек көрсетудің түрлерін ұйымдасқан түрде өткізу қажет.

II- кезең - алғашқы медициналық көмек іс - шараларын жүзеге асыру.

III-кезең - зардап шеккен адамды емдеу орнына зақым келтірмей, аса сақтықпен, арнаулы көмек көрсету орнына жеткізу керек. Уақытымен, әрі саналы түрде шақырылған «Жедел көмек» пен арнайы қызмет зардап шеккен адамға алғашқы медицина көмегін көрсету уақытын азайтып, оның өмірін сақтайды.

Нұсқаулық № 1

Жеке туристік құралдар

- 1.Рюкзак
- 2.Ұйқы қабы
- 3.Кілемше (коврик)
- 4.Киімдер:
 - *жел қорғағыш күртеше
 - *жаңбырдан қорғайтын киім (дождевик)
5. Төменгі киім (2жиынтық)
(кесе, қасық, табак, пышақ)
6. Жаттығу киімі
7. Жейделер жеңі ұзын және қысқа (2дана)
- 8.Жылы свитер.
- 9.Шұлық- қалың, жұқа
10. Аяқ киім
 - * туристік аяқ киім,
 - * кроссовкалар.
11. Бас киімдер:
 - * шляпа, панама

Нұсқаулық №2

Туристтердің топтық құралдары:

1. Палаткалар.
2. Тенттар
3. Ыдыс-аяқтар: қазан, кастрюль
4. Алау жағуға арналған жиынтық
5. Жөндеуге арналған жиынтық
6. Медициналық қобдиша
7. Компастар
8. Арнайы құралдар
9. Фото, видеоаппарат

Нұсқаулық №7

Гигиеналық тазалық ережелері

- ❖ Тамақ ішер алдында қолды жуужы ұмытпа
- ❖ Аяқ киім мен киімдерінің құрғақ болуын қадағала. Заттарды күннің сәулесіне, алаудың жалынына кептір, кептіру алдында ағаш бұтақтарынан ілгіш жасап кептірген тиімді, аяқ киімдерді алаудың жалынына кептіргенде, ағашқа іліп қойып ішкі жағын жалынға қарай ұстаған жөн.
- ❖ Шұлықтардың құрғақ және қатпарларсыз болуын қадағалаңыз
- ❖ Басымызға күн сәулесінен және түрлі жәндіктерден қорғану үшін, саяхат кезінде және ұйқы кезінде бас киім киген жөн

Нұсқаулық №6

Алау жағу ережесі

Алау түрлі болады: ас әзірлеу үшін (шалаш-1, колодец-2), жылыну және киімдерді кептіру үшін (таежный-3), масаларды қашыру, және белгі беру, Туристік алауды жіңішке бұтақтан, құрғақ шөптерден, сонымен қатар арнайы дайындалып келген ағаштан жағу керек. Алау шатыр орналасқан орыннан 5-8 метр қашықтықта болу керек. Екі жақта тартып байланған жіпті үзу үшін, отынды жағып ұстау тұру қажет. Отты сайыстан соңғы болып келген команданың мүшесі жағады.

1

2

3

Нұсқаулық №3

Рюкзакқа құралдарды орналастыру

1. Ұйқы қапты рюкзақтың арқа бетіне орналастырыңыз
2. Ауыр нәрселерді түбіне салады
3. Содан кейін үлкен заттарды салады, барлық бос кеңістік пен бұрыштары ұсақ заттармен толтырылады.
4. Балта, аптечка, және басқа құралдарды рюкзақтың қалталарына орналастырыңыз.
5. Соңғы жағында керек заттарды салуға болады (күртеше, жейде)
6. Рюкзак жалпақ әрі ұзынша формада болуы керек (шар тәрізді емес)

Нұсқаулық № 4

Жорықтағы қозғалу ережелері

Алдымен маршрут кезіндегі қозғалыс байлау ж.т.б. Қозғалыс жылдамдығы маршруттың дәрежесінен тұрады. Бір ауысу кезінде асықпай жүру керек, себебі организм физикалық ауырлыққа үйренуі үшін. 15-20 минуттан кейін тоқтап қозғалысқа кедергі келтіріп тұрған нәрселерді реттеп алу үшін;

Киініп алу, шұлықтарды дұрыстау, аяқ-киім бауларын 50 минуттан аспауы тиіс (бастаушы туристтерге -30 минут);

Демалу үшін 10 минут жеткілікті. Ереже бойынша міндетті түрде рюкзакты шешіп құғақ жерді тандап жатыңыз және аяғыңыз басыңыздан жоғарыда болуы керек, кілемше төсесеніз болады. Жазғы жорықтардағы жүру уақыты 4-5 күннен аспайды, міндетті түрде түскі үзіліске 2-3 сағатқа дейін болады. Жүрілген километрлер көңілсіз емес көңілді өтуі керек

Нұсқаулық № 5

Шатыр құру

Шатыр - туристік жорық кезінде демалуға, қолайсыз ауа райынан, масадан дала жәндіктерінен қорғайтын пана.

Шатырды құру үшін ең алдымен тегіс жерді тандап, дайындап алу керек. Негізін төсеп, 1-3 бұрышынан тартып, қазықпен бекітеді. Кейін негізінің 2-4 бұрышынан тартып, қыртысын жазу үшін тағы да қазықпен бекітіреді. Осыдан кейін биіктігі 1,5 метр темірмен шатырдың төрт қырын жіппен тартып, қазықпен бекітіп тастайды.

